

Sygn. akt III KKN 324/98

**W Y R O K**  
**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 7 grudnia 2000 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie - Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN Henryk Gradzik

Sędziowie SN: -           Halina Gordon-Krakowska  
                                         Andrzej Siuchniński (spraw.)

Protokolant: Teresa Jarosławska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Waldemara Smardzewskiego

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2000 r.

sprawy **M. G.**

skazanego za przestępstwo z art. 167 § 1 d.kk

z powodu kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w L.

z dnia 28 maja 1997 r. sygn. V Ka [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R.

z dnia 3 kwietnia 1995 r. sygn. II K [...]

**uchyla orzeczenie, o zamianie wymierzonej skazanej M. G.  
kary grzywny na zastępczą karę pozbawienia wolności,  
w razie nieuiszczenia tej grzywny w terminie, zawarte w wyroku  
Sądu Rejonowego w R. z dnia 3 kwietnia 1995 r., utrzymane**

**w mocy wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w L. z dnia 28 maja 1997 r.; kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

## **U Z A S A D N I E N I E**

Sąd Rejonowy w R., wyrokiem z dnia 3 kwietnia 1995 r., sygn. akt II K [...] uznał M. G. za winną tego, że w dniu 9 grudnia 1994 r. w R. pozbawiła korzystania z wody studziennej F. Ś. w ten sposób, że w nocy zasypała żwirem i cementem studnię stanowiącą ich wspólną własność tj. występkę z art. 167 § 1 d.kk, i za to, na mocy tego przepisu skazał M. G. na karę 300 zł grzywny, określając na wypadek nieuiszczenia grzywny w terminie, zastępczą karę pozbawienia wolności, przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny grzywnie w kwocie 10 zł.

Sąd Wojewódzki w L., po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez M. G., wyrokiem z dnia 28 maja 1997 r. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w R..

Kasację od wyroku Sądu Wojewódzkiego w L. utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 3 kwietnia 1995 r., na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o zmianie Kodeksu postępowania karnego, ustawy o ustroju sądów wojskowych, ustawy o opłatach w sprawach karnych i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1995 r. Nr 89, poz. 443) wniósł, na korzyść M. G., Rzecznik Praw Obywatelskich.

Na podstawie art. 376 § 1 d.kpk i art. 386 d.kpk oraz art. 387 pkt 1 d.kpk w związku z art. 462 d.kpk i art. 463a § 1 i 2 d.kpk, a także art. 469 § 1 d.kpk wyrokowi temu zarzucił rażąco obrazę art. 37 § 1 d.kk w związku z art. 2 § 1 d.kk mogącą mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, poprzez utrzymanie w mocy wyroku sądu I instancji określającego zastępczą karę

pozbawienia wolności na wypadek nieuiszczenia w terminie 300 zł grzywny, podczas gdy w dacie wydania zaskarżonego wyroku obowiązywał przepis art. 37 § 1 kk, w brzmieniu nadanym przez art. 3 ust. 1 lit. b ustawy z dnia 12 lipca 1995 r. o zmianie Kodeksu karnego, Kodeksu karnego wykonawczego oraz o podwyższeniu dolnych i górnych granic grzywien i nawiązek w prawie karnym (Dz. U. Nr 95, poz. 475), nakładający na sąd obowiązek określenia zastępczej kary pozbawienia wolności tylko w wypadku orzeczenia grzywny, przekraczającej 500 zł.

W następstwie tego zarzutu Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uchylenie orzeczenia o karze zastępczej pozbawienia wolności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że Sąd Rejonowy w R., wymierzając w dniu 3 kwietnia 1995 r. M. G. karę 300 zł grzywny miał podstawy prawne do określenia, na wypadek nieuiszczenia przez nią tej grzywny w terminie, zastępczej kary pozbawienia wolności. Jednak już w dacie rozpoznawania przez b. Sąd Wojewódzki w L. (28 maja 1997 r.) apelacji M. G. stan prawny uległ zmianie i, jak trafnie wskazał w kasacji Rzecznik Praw Obywatelskich, obowiązywał przepis art. 37 § 1 kk, w brzmieniu nadanym przez art. 3 ust. 1 lit. b ustawy z dnia 12 lipca 1995 r. o zmianie Kodeksu karnego, Kodeksu karnego wykonawczego oraz o podwyższeniu dolnych i górnych granic grzywien i nawiązek w prawie karnym (Dz. U. Nr 95, poz. 475), nakładający na sąd obowiązek określenia zastępczej kary pozbawienia wolności tylko w wypadku nieuiszczenia w terminie grzywny, przekraczającej 500 zł. W tej sytuacji sąd odwoławczy, zgodnie z art. 2 § 1 d.kk, miał obowiązek zastosowania wobec M. G. nowego prawa jako względniejszego dla niej i w jego konsekwencji, uchylenia orzeczenia o zastępczej karze pozbawienia

wolności. Obowiązkiem temu Sąd ten, najpewniej przez przeoczenie, nie uczynił zadość. Uwzględniając zatem kasację jako oczywiście zasadną, Sąd Najwyższy orzekł o uchyleniu orzeczenia o zamianie wymierzonej skazanej M. G. kary grzywny na zastępczą karę pozbawienia wolności w razie nieuiszczenia tej grzywny w terminie zawarte w wyroku Sądu Rejonowego w R. z dnia 3 kwietnia 1995 r., utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w L. z dnia 28 maja 1997 r. Tego rodzaju zmiana, jako polegająca tylko na wyeliminowaniu wadliwej części orzeczenia utrzymanego w mocy zaskarżonym kasacją wyrokiem i tym samym nie wymagająca orzeczenia następczego, jest dopuszczalna na tle unormowania zawartego w art. 537 § 1 i 2 kpk.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, przy czym o kosztach postępowania kasacyjnego – na podstawie art. 638 kpk.

Przewodniczący: SSN (Henryk Gradzik)

Sędziowie: SSN (Halina Gordon-Krakowska)

(Andrzej Siuchniński)